

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
SEGÉDSZERKESZTŐ:
WOHLMUTH ERNŐ
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, Szentkirályi-utca 28.

Nemzeti kultúra és tanítóság.

Írta: Kirez István.

Ha a magyar politikai, társadalmi és kulturális életet nyitott szemekkel figyeljük, konstatalnunk kell, hogy az erjedésben van és általános átalakulás előtt áll. A társadalomnak minden rétege sietve, bugyborékol, kavargó; szóval: kisebb-nagyobb nyugtalanságot arul el. Valami van készülöben!

De bármennyire is van minden társadalmi réteg az ő speciális ügyével elfoglalva, mégis eszalatos, hogy a közfigyelem a tanítóságon nyugszik és a közvélemény ezidőszertint egyik társadalmi osztállyal sem foglalkozik annyit, mint a tanítósággal.

Az Egyház, állam, demokracia, mind a tanítósággal foglalkozik, mind a tanítóságra vetette szemét, mint olyan tényezőre, akinek vállain nyugszik Magyarország népeinek nemzeti kulturája és akinek hazafias ténykedésétől, buzgó tevékenységétől függ Magyarország kulturális képeinek jövője.

Készakarva és hangsúlyozva mondjuk a «nemzeti» kulturát, mert hisz Magyarországra általában már rá lehet fogni, hogy «kulturállam», mert külsősége után ítélve, tényleg a kultúra külső jelével rendelkezik. Ez az általános, az úgynevezett kozmopolitikus kulturát jelenti, de nem jelenti még a «nemzeti» kulturát, mert a nemzeti kultúra nem abból áll, hogy «ennyi meg annyi iskola, csatornázott város, automobil, könyvtár stb.», hanem oly belső erőből áll, «mely csakket meg tudja teremteni». (Budapesti Hirlap XXXI. 204. sz.)

Amint a természetben minden belülről kifelé fejlődik, azonképen kell a magyar nemzeti kultúrának is belülről kifelé fejlődnie és a kívülről hozzatapadt, importált táplálékot nemcsak megemészteni legyen képes, hanem azt nemzeti érzelméhez átalakítani, feldolgozni, szóval annak nemzeti jelleget adni is képes legyen.

Erre a társadalmi átalakulási munkára, ami nemzeti szempontból megbecsülhetetlen, első sor-

ban a hazafias tanítóság van hivatva, mint olyan tényező, ki a kulturában alapvető munkát végez.

A néptanító kulturképességét, illetve kulturális feladatát legjobban bizonyítják a jövő társadalmat érintő kérdések: a kétevi katonai szolgálat és az általános szavazati jog feltételei, melyeknek végszalai, gyökerei a magyar népiskolában, a magyar tanítóban nyugszanak, abban mélyednek el, ha a törvényjavaslatok majd valóra válnak.

A nemzet vezető elemei tisztában is vannak a magyar tanítóság e nemzetátalakítási erejével és tehetségével, mert eddig egyik nemzet tanítósága sem dicsekedhetik olyan átalakítási eredménnyel, mint a magyar tanítóság, akinek pedig ezer és ezer akadállyal kell küzdenie, kezdve saját nyomorától és elhagyatottságától egészen a nemzetiségektől ért gyilkos halálos gyűlöletig.

Nézzük csak a legközelebb elmúlt 25 évet és előttünk áll, hogy milyen feladatot képes megoldani a magyar hazafias tanítóság.

Eme 25 év — t. i. az 1879. évi XVIII. törvény-cikk életbeléptetése óta — a magyar nyelv óriási lépéseket tett, hatalmas tért foglalt el. 25 évvel ezelőtt Magyarországnak még sok városa jórészt német volt, sőt még az ország fővárosát sem véve ki, holott ma nemcsak a városok már mind magyarok, hanem bizony a magyar nyelv a legkisebb nem magyar nyelvű polgároktól lakott faluban is hódít már. És ezen terfoglalás, ezen hódítás a magyar tanítóságot dicséri, mert ez az ő érdeme!

Mikor Jókai Mór annak idején egy pesti tanító-deputációnak a most már szállóigévé lett axiómát mondotta: «Magyarországot még egyszer meg kell hódítani és e feladat rátok vár», szépen puffogó frázisnak tartottam. Ma azonban belátom annak prófétai igazságát.

Igenis újra meg kell hódítanunk hazánkat a magyar kultúra fegyvereivel, mert csak ennek megtörténte után mondhatjuk el igazán, hogy Magyarország a magyaroké, de előbb nem.

És eme — nemzeti szempontból megbecsülhetetlen — munkát a tanítóság végzi azért a szolgai bérért, lekicsinylésért és mellözésért,

amellyel a társadalomnak egyik-másik magasán néző rétege fizet, illetve fizetett.

De változtak a viszonyok. Sistereg, bugyborékol, kavarog, szóval: kisebb-nagyobb nyugtalanságot árul el a társadalom. Valami van készülőben! A tanítóság is kezd ébredni és sürgeti a munkaért járó méltó bért és megbecsülést. A társadalom nagyrésze pedig belátja a múlt hibáját és kész a tanítóknak megadni az érdemlő jutalmat.

A köd oszladozik és világosság kezd derengeni!

Hisszük és reméljük, hogy a magyar tanítóságnak, mint a nemzeti kultúra hordozójának és terjesztőjének jogos kívánságai teljesíthetők is fognak az illetékes tényezők által, mert vagy elintáztatnak a tanítók ismét, vagy pedig lesz nemzeti kultúra.

A felelősség nem a tanítókat terheli most; azért vagy-vagy.

Magyar nyelv tanítása.

Írta: Eberhardt János.

1.

Előrebocsátom, hogy a következőkben oly iskola magyarnyelvű tanításáról szólok, amelynek tanulói valamennyien nem magyarajkúak s amellyel kapcsolatban nincs ovóintézet, hogy egyengetné munkájának útját. Az ilyen iskolának van ugyanis legnagyobb szüksége arra, hogy a magyar nyelv tanításának módszere mindinkább tisztázódjék, alapos és gyakorlati legyen.

Sok függ a körülményektől. Összehasonlíthatatlannal könnyebb a vegyesajkú iskolák munkája, mint az olyan iskoláé, amelybe csupán nem magyarajkú gyermekek járnak. Ami az utóbbi tanítójának a legnagyobb felfogásába kerül, hogy tudniillik a gyermek kezdetben némi szokásra és nyelvrézere tegyen szert; azt az előbbi tanítója legtöbbször készen veszi kézhez. Az ovók pedig a gyakorlati nyelvtanulás által szintén megkönnyítik az iskola alapvető munkáját.

Vessünk ezek után egy pillantást a nem magyarajkú, de magyar anyanyelvű népiskola céljára és munkájára.

Mind célja, mind pedig munkája kettős, hogy azt ne mondjam kétszeres. 1. Fel kell őlelnie mindazon ismereteket, melyeket a magyar anyanyelvű iskolák végeznek. 2. Ezen ismeretek magyar nyelven való tanításával el kell érniük, hogy ez ország minden polgára édes hazánk nyelvét szóban és írásban megtanulja. Ily célnak megvalósítását egyesek első pillanatra lehetne lennek fogják hinni.

A következőkben iparkodni fogunk e sokak előtt kemény diót feltörni.

Keressük tehát a cél megvalósításához a módszert.

Az idegen nyelvek tanítási módszereinek fejlődését tanulmányozva, eljutottunk addig, hogy értékelésüknél első szempontból azt nézzük, hogy alkalmazásukban a tanuló az idegen, vagy pedig anyanyelvükön gondolkodnak-e? Ezen megkülönböztetésnek köszönhetjük, hogy a már túltengő mesterséges logikai módszerekkel szemben a gyakorlati megfigyelések és a ma itt még szerény tudomány a lélektan is szöhoz jutottak.

Ez adta meg a lökést ahhoz, hogy az a rég kipróbált módszer, amely szerint tanultunk meg beszélni valamennyien s amely szerint tanultunk megtanulni idegen nyelvet az, akit a sors idegenek közé vetett, bebocsátást nyert az iskola falai közé. Ez a lényegében változatlan módszer a legjobb iskolában, az élet iskolájában született s ugyanott lett kipróbálva. Eszerint tanult a római görögül, a kis gyermek a nevelőtől franciául, németül s a mi kis sváb cseregyerekeink magyarul.

Ezek után kénytelen mindenki elismerni, hogy az élő nyelv elsajátításának a legjobb útja az élő elsajátítás, közvetlen felfogás és gyakorlati értékesítés. Csakis ily módon érvényesülhet a gyermek öntudatlan lelki működése, természetadta utánozó- és emlékezőtehetsége.

A közvetlen módszernél tehát a lélektan segítségével kiépített tananyag, de főleg a képzett és odaadó tanítók és nem annyira a különleges módszertani alapelvek jutnak érvényre.

A helyes módszer megállapítása után amikor azt az iskolába kellett vinni, megcsappant a bizalom; nem a módszerrel szemben, hanem inkább a helyzetrel szemben, amelyben azt értékesíteni kellett.

Más ugyanis a lüktető eleven élet s más az iskola, ahol tömegoktatásról van szó. Felő volt, hogy a gyermek, különösen a kezdő fokon, nem fogja eléggé gyakorolhatni a nyelvet. Különben eddigi tanításunk eredménytelenségének is bizonyára nem ez volt az utolsó oka.

«A gyakorlat teszi a mestert» — mondja a közmondás. Ezen igazságot a nyelvtanulás igazolja legjobban.

Nézzük az életet! Mennyit gagyognak a kicsikék, hogy míg az iskolába jönnek, keves szokásra és nyelvrézere tegyenek szert. Egy türelmes és ráció apa nem restelte feljegyezni öt éves leánykájának egy nap alatt kiejtett szavait. Ezek száma 14.996 volt.

Mit tehetnénk hát egyebet ezek után, minthogy ismét okulva az élet iskolájában, mi is folytonos foglalkozást, cselekvést, mozgást, beszédet fogunk iskolánkban meghonosítani. Lüktető élet, hangos beszéd, szabadság fogja felváltani az eddigi életteleniséget, esendét és természetellenes fegyelmet.

Mi, akik még a mai fegyelmezett és katonai parádésiskolában nőttünk fel, talán meg is ijedünk ennyi szabadság hangzóztatására. Ne feledjük azonban, hogy egy más nyelv tanulásához nem annyira katonai fegyelem, mint inkább szabadság kell.

Mi lesz ilyformán a magyar nyelvre való szoktatás anyaga?

Elsősorban olyan anyagot kell választanunk, melynek körében örömmel gyakorolják a gyermekek a magyar beszélgetést. Mi lehetne ez más, mint a játék!

A csak nemrég útnak indult s azóta gyorsan és nagy területet bejárt játékos tanításról bátran elmondhatjuk — bármily ellentmondásnak lássék is — mintha általa a gyermekek kevesebbet tanulnának, de többet tudnának. Valóban kár, hogy azt az ösztönt, amely az embernél a bölcsőben kezdődik s a sírban ér véget, eddig kevesen nem méltányoltuk.

Amennyiben valahol alkalmazható a játékos tanítás, úgy elsősorban a magyar beszédre való szoktatásnál. Itt lesz legfeltűnőbb eredménye a tanszabadság megvalósításának, az észrevétlen tanításnak: a játéknak.

Tanítsuk hát meg a gyermekeket játszani s örömmel fognak magyarul beszélni. Nem a magyar tanórákon tanítunk magyarul beszélni, hanem igenis

akkor, ha azokon kívül a gyermekkel minél többet beszélünk s főleg beszélgetünk.

Az első óra döntő befolyással van az egész évre, sőt sokszor az egész iskolai életre. Nagyon is igazak s a nevelésben nagyon figyelemreméltóak Webernek szavai: „Nem ismerkedünk s nem leszünk bizalmasabbak egymás iránt, ha csak előbbin igazán szívből is nem nevetjük magunkat». Fröbel helyesen mutatott rá a gyermekjátékok fontosságára a gyermek beszélőkévelének fejlesztésénél. Fölötte alkalmasnak érre az ily játékok, melyek kis dalok éneklésével vannak egybekapcsolva. Ezeknek kedvességét minden mutatja jobban, minthogy amit az egyik osztály megtanul, csakhamar az egész falu apraja tudni fogja.

Ha a játéknuyjtotta helyzeteket fokozatosan felhasználjuk a beszélgetésre, a gyermek a nyelvképzés központján fog állani s szervelesen fejleszti majd a beszédet. A különféle helyzetek kényszerítő hatása alatt maga fogja a kérdéseket és feleleteket variálni, beviteli s az újabbban és újabbban hallott kifejezésekkel összekapcsolni, szóval maga siet majd a nyelvképzés segítségére.

Ily módon nem szavakat, hanem igazi nyelvet sajátít el a gyermek. Vagy nem igazi nyelv-e az, amikor a játék közben körösből kiáltják: vigyázz, mert megfog; vissza, nem volt jó; álljatok sorba, körbe; szaladj! cseszt; állj föl; nem sír, nevet.

Az ilyen szellemű nyelvtanulásnál a gyermek nem összefüggés nélküli szokat és fogalmakat fog tanulni, hanem már korán tevékenységbe hozza a bár eleinte szegény szókincset s azt mint valódi nyelvet fogja érvényre juttatni. Ilyen tanulás mellett az idegen nyelvű ismeretek szerzési módja teljesen födi az anyanyelvű ismeretek szerzési módját: ahol az egész mindig a részek előtt van adva s amelynél sok az ösztönös lelki működés.

Hányszor hallja, de még inkább hányszor ejti ki a gyermek a körülötte levő tárgyak neveit, a szemléltetett és tárgyak cselekvéseit és tulajdonságait jelölő kifejezéseket, míg önállóan képes róluk elbeszélgetni?

Azert a játéknál ne akarjunk tanítani, nem szabad sokáig időznünk egy-egy helyzet nyújtott kifejezés mellett, mert ezáltal unalmassá válik a játék. Különböztet semmi szükség sincs erre, mert a gyermek akár csak az anyanyelv tanulásánál, folytonosan hall, emlékszik, utánoz, ismételi, amennyiben mindig a játékban előforduló szemléltetett tárgyak és cselekvések körében mozog, egész feszületlenül és természetes módon.

Bar nem tartozik szigorúan tárgyhoz, mégis meg kell emlékezni a nemzeti nyelv tanulásának anyanyelvi az óvórol.

Melyik nemzeti nyelvű államban a kisdudóvó-ügy — az államnyelv megtanulása szempontjából — mint példány sokkal fontosabb, mint egységes nyelvű államokban. A gyermeklélektan vizsgálódásai szerint a gyermek egészen zsenge (3—6 éves) korában igen nagy fogékonyságot mutat nyelvek megtanulásához. Ezt a körülményt kell tehát iskolaiügyi szempontból első sorban kiaknázni. Ha ez megvalósul, úgy oktatásunk — nemzetiségi vidéken — óriási mértékben fellendül, amennyiben ezután az első osztályba magyarul tudó gyermekek kerülnek.

Most pedig folytatom ott, ahol az előbb elhagytam.

A játékon kívül a közvetlen környezet, amely a gyermeket a legjobban érdekli, amely folyton előtte van s amelyre első sorban van szüksége, képezi az első

osztály beszélgetéseinek alapját. Már csak azért is, mert a természetes módszer mindig a valódi szemléltetésből indul ki és közvetlen ehhez csatolja a nevet. Eleinte csak keveset nyújt, de a keveshez mindig és taradhatatlanul újat és újat ad hozzá, hogy a régi az újjal bensőleg egységes egészzé egyesüljön.

Ily módon a nyelvet folytonos szemléltetés és a cselekvések érzékeltetése által közvetlenül képezzük s a meglevő szókincset az újabb szemléltetett szemléltetéseknél, tárgyaknál s cselekvéseknél a közelebbi megvilágításra felhasználva, a nyelvet magából a nyelvből, illetőleg abban fejlesztjük.

Nem tanítani fogunk itt, hanem beszélgetni. Éppen ezért nem az a legjobb tanító, akinek gyermekei legszebben felelni tudnak, hanem az, akit tanítványai a legjobban kérdezni fognak.

Nemcsak szemléltetni és kérdezni fogunk, hanem inkább oly módon beszélgetni, hogy a gyermek maga is minél többször kérdezzen s hogy folyton gondolkodjék. Ha nem ily módon vezetjük a gyermeket, akkor ahelyett, hogy igazi keresésre lenne utalva, ahelyett, hogy saját erőlködése folytán tanulna meg lassan-lassan önállóan beszélni, végkép megutal minden tanulást.

Az idegennyelv-tanulás első és főfeladata a *nyelvérték fejlesztése és ápolása* és itt fődolog a *előszó, az összefüggő beszéd, a folytonos gyakorlás, tehát a gyakorlati összefüggő beszélgetés.*

Mert minő lelektani képtelenség volna nyelvet nem összefüggő beszéd, hanem tarka-barka *összefüggés nélküli* mondatok és mondatrövidékek alapján tanítani! Maradjunk meg tehát az első osztályban a játék, az iskola, az iskolai foglalkozás, a gyermek és az udvar mellett, aztán térjünk át a zöldség, a virágok, a fák stb. köré, mert szerintem többet ér itt a sokféle szót-szórt anyagnál a *kellemes, kevés, de összetartozó értelmes beszéd!*

Célunk lévén az első és második osztályban *beszélni tanulni, nem pedig anyagot végezni*, meg kell tehát teremtenünk azon környezetet, amelyben ez a cél megvalósítható. Hiszen magához a beszéd tanításához nem kell sok szó, csak ügyesen kell azokat összevalogatni. Gondoljuk el, hogy az angol munkás csak *háromszáz szót* használ beszédjében; vagy mi mindent volt képes kifejezni az az angol paraszt, aki csak *száz szó felett* rendelkezett.

(Vége következik.)

Mi van a ládikóban?

Két mese-óra. — Székely Károlytól.

(Ezt a gyakorlati tanítást, mely 910. évi február 7-én és 8-án folyt le a VII. ker. Nefelejts-utcai elemi leányiskola II. a. osztályában, gyorsírói jegyzet alapján bocsátom közre, ép úgy, mint annak idején „A hét gödölye” címűt a *Népevelő* 1910. évfolyamának 15. és 16. számaiban. A tanítás ugyanazon elveken épült föl és hasonló körülmények között tartatott, mint az előbbi, azért egyszerűen csak hivatkozom az ott elmondottakra azzal a hozzáadással, hogy itt még inkább rövidítettem, elhagyva a gyermekek azon feleleteit, melyek a tanítást nem vitték előre. Az összefoglalásokat jeleztem ugyan azokon a helyeken, ahol célszerű lett volna megállapodni és ismételni, tényleg azonban nem tartottam meg, részben azért, mert keves volt a rendelkezésemre álló idő, részben pedig biztam annyira a II. osztályos növendékekben, hogy egy hosszabb egésznel sem fognak cserbenhagyni. Hogy bizalmam nem volt jogosulatlan, bizonyítja a mesének az a szép és folyékony előmondása,

mellyel az egyik kis leány a tárgyalás után engemet is, tanítónőjét — Kuzmich Etelka kisasszonyt — is megörvendeztette. Az igazság kedvéért meg kell jegyez-nem, hogy igen jól vezetett, gondolkodásra szoktatott, értelmes leánykából állott az egész osztály.

Mint különös jelenségre legyen szabad föl-hivnom t. kártársaim figyelmét azokra a jegyekre, melyekből a szorgalmas és lusta leány képét összeállították. Egyetlen egy falusi vonás sincsen benne; minden vonatkozásában a városi leány képét festették meg.)

I.

A szorgalmas leány.*

(Első óra: 1910. II. 7.)

Cél. *Tanító:* Egy szorgalmas meg egy lusta leányról.

Gyermek: A bácsi mesél egy szorgalmas lányról, meg egy lusta leányról.

Előkészítés. a) *T.:* Itt is vannak szorgalmas kis lányok. Rajuk lehet ismerni!

Gy.: Igen. Tanulnak. Mindennap megtanulják a leckét és írnak szépen. Mindig tudnak felelni. Jól tudnak számolni. A kézimunkát, amit a tanító néni felad, elkészítik. Nem jönnek későn az iskolába.

T.: Az a leány, akiről én akarok mesélni, már nem járt iskolába.

Gy.: Mindig kézimunkázott. Mindig segített a mamájának törülgetni, mosogatni. — Mosott, segített takarítani, ablakot pucolni, konyhát fölmosni. Nem lustálkodott.

T.: Reggel!

Gy.: Korán kel föl. Megfőzi a kávé. Asztalt terít. Elmosogatta a csészéket. Kisöpör. Feltörülgeti a port. Elmegy a piacra, a mamájának hoz húst.

T.: Délben!

Gy.: Segít mindent főzni a mamájának; mindent föl-rak az asztalra; tányért, poharat, kést, villát, kenyeret, sőt, foppiszkálót, szalvétát.

T.: Este!

Gy.: Megpucolja a cipőt. Levetkőzteti a kis testvéreit. Kírakja a vicének a szemetet. Ha vice a mamája, segít neki összeszedni a szemetet.

T.: Most elmondjuk még egyszer, miről ismerjük meg a szorgalmas leányt otthon. (Megtörténi.) *T.:* Az iskolában! (Elmondják.)

b) *T.:* A másikat, a lustát is meg lehet ismerni! (*)** Reggel!

Gy.: Reggel későn kel föl. Nem segít a mamájának, se nem írja meg a leckéjét, se nem surol, se nem takarít. — Nem mosogat. Nem mosakodik. Nem imádkozik. Nem fészülködik. Nem pucolja ki a cipőt. Mindig piszkos. Soha sem vesz föl tiszta ruhát. Soha se tanul...

T.: Az iskolában!

Gy.: Nem írta meg, amit a tanítónéni föl adott; nem tud jól olvasni, nem tud írni, nem tud szépen számolni; nem tanulja meg a leckét. Otthon felejtí a könyvet; a tollat, az írkat is otthon felejtí. A tolltartót is otthon felejtí meg a ceruzát. Piszkos a ruhája. Rendetlenül jön iskolába. Piszkos a nyaka.

(Összefoglalás: A lusta leány otthon és az iskolában.)

1. **A mese.** *T.:* Volt egyszer egy szegény asszony és nnek két leánya. Az egyik...

Gy.: ... szorgalmas, a másik lusta.

T.: Olyan szegények voltak, mint a templom egere. A szegény asszonynak már egy falat kenyere sem volt, amit a leányainak adhatott volna. Azt mondja a szorgalmas az édesanyjának...

Gy.: Elmeviek szolgálni... (!)* És elment szolgálni.

* (!) Néma biztatás a folytatásra.

T.: Vitt is magával valamit!

Gy.: Összeszedte a ruháját... Bekötötte egy kendőbe és elment.

* Ez a cím csak a tanító számára való.

** (!) A gyermek hallgat.

T.: Elfelejtettél valamit! (*) Bizonyára szerette az édesanyját és most sok időre megy el hazulról.

Gy.: Elbűcsuzott és kezét csókolt a mamájának. Azt mondta, hogy ne sírjon, visszajön nemsokára, aztan hoz sok pénzt.

T.: Ezzel elment. Amint megy, mendegél, jön szembe vele egy nagy kutya.

Gy.: A kis lány nagyon megijedt. Félt, hogy meg akarja harapni...

T.: De félelme csakhamar eloszlott, mert a szegény kutya nagyon nyoszörgött és egyre nyujtogatta feljé a lábát. (!)

Gy.: A kis lány nézi, hogy mit akar ez a kutya? (!) Megfogta a lábát és nézi...

T.: Látott valamit!

Gy.: Láta, hogy ez a kutya beteg... Hogy van benne egy nagy tü és azután kihúzta és bekötötte.

T.: A kutya megköszönte és azt mondta: Majd visszazolgálom ezt még neked! A kis lány elmosolyogta magát erre. (!)

Gy.: Azt gondolta, hogy ez a kutya hogyan tudna neki megszolgálni.

Összefoglalás: A szorgalmas lány elmev szolgálatot keresni és találkozik a kutyával. (A gyermek összefüggően elmondja.)

2. *T.:* Megy, mendegél tovább a leány, elérkezik egy almafához. Mindjárt látja, hogy itt is baj van. (!)

Gy.: Talán hernyók voltak rajta!

T.: Igen! Szólt is mindjárt a lánynak!

Gy.: Megeznek a hernyók!

T.: Többet is mondott!

Gy.: Hogy pucolja le. (!) És a kis lány leszedte mind a hernyót és ment tovább.

T.: Elfelejtettél valamit! (!) A leány jót tett az almával!

Gy.: Az almafa megköszönte szépen a kis lány jó-ságát.

T.: Ép úgy, mint a kutya!

Gy.: És azt mondta: Majd megszolgálom én ezt még neked!

Összefoglalás: A szorgalmas leány és az almafa.

3. *T.:* Megy tovább a leány, elér egy sütökemence-hez. A sütökemence már messziről kiáltja...

Gy.: Szedd ki a kalácsot!

T.: Nem; nem ezt kiáltotta. Nem lehetett benne kalácsot sütni, mert össze-vissza volt repedezve.

Gy.: Azt mondta a kemence, hogy csinálj meg.

T.: Igen. Azt mondta: Tapassz be sárral. (!)

Gy.: És a kis lány betapasztotta sárral. (!) A kemence megköszönte és ő is azt mondta: Majd megszolgálom én ezt neked.

Összefoglalás: A szorgalmas leány és a sütökemence.

4. *T.:* Amint megy, mendegél tovább a szorgalmas leány, elérkezik egy nagy sötét erdőbe.

Gy.: 1. Félt, hogy megeszik a farkasok! 2. Nagyon félt, mert olyan sötét volt az erdőben.

T.: De nem sokáig félt, mert látott valami világosságot pislogni!

Gy.: Rablók voltak és ott melegedtek a nagy tüznél...

T.: Akkor még jobban félt volna!

Gy.: Ház volt ottan és égett bent a lámpa és azt látta pislogni. (!) Odament és benézett az ablakon. (!) Látott bent valakit.

T.: Egy öreg asszony volt a szobában. (!)

Gy.: A kis lány kocogtatott. (!) És az öreg asszony kinyitotta az ajtót és beengedte a kis lányt. (!) A kis lány köszönt szépen: azt mondta: Jó estét kívánok, néni! (!) És az öreg asszony is azt mondta: Jó estét kis lány!

T.: Kérdezett is valamit tőle!

Gy.: Azt kérdezte: Mit akarsz itten? (!) És a kis lány azt mondta: Dolgozni jöttem, mert a mamám nagyon szegény és nincs kenyerünk.

T.: Na, épen jókor jöttél, mert szolgálót keresek — mondta az öreg asszony. — Azt is megmondta: mi lesz a dolga.

Gy.: 1. Fogsz takarítani, mosogatni, föliskálni a szobát és az ágyat megvetni. 2. Mosni, vasalni, főzni, sütni. Mindent fogsz csinálni.

T.: Mit csinált a leány másnap reggel?
 Gy.: Reggel korán fölkel, az ablakot kinyitotta és kikapart. Port törült, sikált.
 T.: Fűzhely is volt!
 Gy.: Befűtött és szemet tett rá. (!) Aztán megfőzte a reggelit.
 T.: Az öreg asszony fölkel és látta mindezt. (!)
 Gy.: És csodálkozott, hogy milyen szépen megtakarított.
 T.: A tanító végighuzza ujját az asztalon.)
 Gy.: Megnézte az asztalt: van-e rajta por. (!) És mindent megnézett, a szekrényt, a széket és minden tiszta volt. (A T. a falakra és a mennyezetre tekint.) És a falakon is minden tiszta volt, a sarokban nem volt poknák.
 T.: Mondott is erre valamit!
 Gy.: Megdicsérte a kis lányt, hogy olyan jól csinált mindent és azt mondta, hogy mindig legyen ilyen!
 T.: Megfogadta-e?
 Gy.: Igen, mert szorgalmas lány volt és mindig dolgozott.
 Összefoglalás: A szorgalmas beszégek cselednek.
 T.: Szerette is azért az öreg asszony nagyon. Egy-szer azonban látja, hogy szomorkodik a kis leány. (!)
 Gy.: Szeretett volna hazamenni a mamájához.
 T.: Pedig jobb dolga volt neki itt, mert volt neki mit enni!
 Gy.: 1. Sajnálta a mamáját, hogy olyan szegény és nincs neki kenyerere. 2. Szerette volna neki hazavinni a pénzt, hogy vegyen magának ennivalót.
 T.: Az öreg asszony meg is kérdezte: Miért szomorkodol? Talán nincs jó dolgod?
 Gy.: Jó dolgom van, de nagyon szegény a mamám és én szeretnék hozzá menni.
 T.: Tetszett ez az öreg asszonynak?
 Gy.: 1. Nem, nem tetszett neki. (!) Mert jó dolga volt és mégis el akart menni. 2. Akkor megint nem lett volna neki eszébe! 3. De tetszett neki, mert a kis lány jó volt és szerette a mamáját.
 T.: Ezt meg is mondta. Hogyan?
 Gy.: Látom, hogy jó kis lány vagy és szereted a mamádat, azért csak menj haza! (!) És a kis lány összeszedte a holmiját és elment.
 T.: Az öreg asszony azonban nem bocsátotta el üres kézzel!
 Gy.: Előbb kifizette a beret.
 T.: És mert nagyon meg volt vele elégedve, meg megajándékozta. Kinyitotta a szekrényt és azt mondta: Itt van két kis ládikó, válaszd azt, amelyik neked tetszik. Ütött-kopott volt az egyik, cifra, szép a másik. (!)
 Gy.: 1. A szépet választotta.
 T.: Te bizonyára így tettél volna; de az a kis lány szerényebb volt.
 Gy.: 2. A csunyábbat választotta.
 T.: Te sem találd el!
 Gy.: 3. A kis lány nem választott; azt mondta az öreg asszonynak: neki mindegy, adja ide azt, amelyiket karja.
 T.: Így volt! Az öreg asszony meg is dicsérte érte és azt mondta: Szerencséd, hogy nem választottál, mert te bizonyára a cifrábbat választottad volna és akkor ugyan csak megjáród. — Ezzel odaadta neki az ütött-kopott ládikót. (!)
 Gy.: A kis lány megköszönte és elment.
 Összefoglalás: A szorgalmas lány haza kívánczik.)
 T.: Meséld el: hazafelé kivel találkozott? (9) Hova kellett először érkeznie?
 Gy.: A kemencéhez. . . (!) Mikor hazafelé ment, odaért a kemencéhez. (9)
 T.: A kemence mondott valamit!
 Gy.: A kemence azt mondta: Jöjj ide hozzám! (9)
 T.: És szedd ki a kenyeret! Már megsült. (!)
 Gy.: És a kis lány kivette a kenyeret és hazavitte.
 T.: Illemtudó lány volt ám az!
 Gy.: Megköszönte szépen a kenyeret és vitt ehaza. (9)
 T.: Kellett még találkoznia mással is!
 Gy.: Tovább ment, találkozik az almával. (!) Azt mondja az almáfa: Vigyél el almát, mert már szé-

pek. És a kis lány rázta az almát és az almák leestek és a kötényébe beletette az almákat és aztán megköszönte és úgy ment tovább. (!) Megy hazafelé és lát egy nagy kutyát. (9)

T.: Erdős, bokros hely volt arra. Az egyik bokorban mozgott is valami.

Gy.: Csirkefogó* volt és el akarta tőle venni a kenyeret.
 * A gyermek a Városliget közelében lakik, ahol volt alkalmá-e feléket látni. A Benedek-féle mesében (Mese és Mondavilág I. k. 318—326. o. Mi van a ládikóban?) más a fordulat: a tanító azonban szívesen követte a gyermeket a mese e részének ebben a természetes megoldásában.

meg a ládikát és az almákat. . . (!) És a kis lány nagyon szorongatta magához. . . .

T.: A kutya ott volt!

Gy.: . . . És ráugrott a csirkefogóra és megharapta és a csirkefogó megijedt és elszaladt. . . (!) És a kis lány a kutyának megköszönte és hazament. . .

T.: Otthon!

Gy.: Otthon a mamája megörült a lánynak, hogy mi mindent hozott haza: almát, kenyeret és ládát.

T.: Nem voltak kíváncsiak: mi van a ládikában?

Gy.: De! Kinyitották a ládikát és volt benne sok pénz. (T. gyűrűs ujjára mutat): Volt benne aranygyűrű is, meg aranyfülbevaló, aranylánc, karperecek, meg mindenféle. (!) És ők nagyon örültek.

T.: Az édesanya kérdezett valamit a lányától!

Gy.: Hogy honnan kapta ezt a sok szépet. (!) És a kis lány elmesélte.

(Összefoglalás: A szorgalmas lány gazdagon tér haza.)

(Folytatjuk.)

IRODALOM. MŰVÉSZET.

A katolikus magyar tanítószó és a Szent-István-Társulat. Kedves kötelességet teljesítünk akkor, amidőn e lap hasábjain a legteljesebb elismerés hangján emlékezünk meg arról az apostoli tevékenységről, melyet a katolikus magyar tanítószó és a néplélek művelése és annak minden szép és nemes iránt való fogékonnyá tétele körül kifejt. A katolikus magyar tanítószó színe-java mindenkor kitesz magáért, amikor arról van szó, hogy a népet valamely veszedelmes célzatú törekvéstől óvni kell. A tudás meggyőző erejével oktatja, tanítja ki a járatlanokat a helyes állásfoglalásról s téríti őket az igaz útra, hogy azon tovább vezethesse. Ahol a tanító dolgozik — és hala Istennek, mint a Szent-István-Társulat följegyzéséből kitűnik, sok helyen dolgozik — ott mindenütt érezhető a fáradozás, a munka eredménye. Napról-napra szaporodik azon tüzeslelkű tanítók száma és névsora, akik tevékenységüknek kézzelfogható gyümölcsét küldik be a Szent-István-Társulathoz.

A Szent-István-Társulat népies tagsága ügyében — mely az erkölestelen, szennyirodalom terjedését van hivatva megakadályozni, sőt azt lehetőleg kiszorítani minden katolikus magyar házából — most folynak ugyanis országsszerte a gyűjtések s mint az eddigi jelek mutatják, az előző éveket meghaladó lelkesedéssel. Eszreveszi már a nép, hogy mivel akarnak ártalmára lenni s mi válik hasznára. A Szent-István-Társulat a nép számára szánt tagilletményi könyveket mindenkor a legnagyobb gondnal és körültekintéssel állította össze, a lélek-művelő ajtatossági olvasmányok mellett nagy súlyt helyezvén a gyakorlati ismeretekre és szórakoztató könyvekre is. Hogy a Társulat ezen népies könyveket mily nagy anyagi áldozatokkal — tehát egyáltalán nem nyereségvágyból — állítja elő, az az évi mérlegekből is kitűnik, mert a legutóbbi tagilletmények előállítására is tetemes ráfizetéssel, tehát anyagi

vesztéssel jár; s mégis az igazgatóság mint a legnagyobb eredményről számol be a folyó év május havában tartott közgyűlés során a partoló tagságról.

A 2. korona évi tagsági díj fejében legújabbán is negy könyvet nyújt minden egyes partoló tagnak a Szent-István-Társulat és pedig:

1. A *Szent-István-Társulat nagy képes naptárát* az 1912. évre. E naptárát annyira megkedvelte a nép, hogy meg akkor is, ha másfelől már hozzá is jutott egy más naptárhoz, ezt mindig a legnagyobb becsben tartja.

2. A *Mi hazánk II. része, hazánk népies földrajzi ismertetése*. Ezen, a nép számára megírt rendkívül tanulságos műnek I. részét is nagy érdeklődéssel fogadták.

3. *Szuszál Antal könyve A gyermeknevelésről*, mely könyvcske tanítónak, szülőnek egyaránt megbecsülhetetlen.

4. A *születés IV. kötete*. Ezen műnek utolsó kötetét kapják az idén a Szent-István-Társulat partoló tagjai. A közkezen forgó, csaknem százezer kötet Szentek clete a legényesebb bizonyítéka, hogy népünk szereti a jó olvasmányokat, csak legyen, aki utalgatja őt.

Minden a Szent-István-Társulat ez uton óhajtja halaját leróni a katolikus magyar tanítóság eddigi buzgó tevékenységéért; teljes bizalommal reméli és kéri, hogy az elért eredményből merített lelkesedéssel folytassa munkáját, míg teljesen ki nem pusztul a szennyes, piszkos irodalom katolikus népünk házából.

Gyűjtéshez szükséges nyomtatványokat a Szent-István-Társulat igazgatósága, Budapest, VIII., ker. Szentkirályi-utca 28. sz., mindenkinek szívesen küld.

Brunovszky Rezső új ábécés és olvasókönyvének a tanítók részére kiadott kézipéldánya most került ki a sajtó alól. E kitűnő könyvet, mely a magyar tankönyvirodalomban mindenképen új csapáson halad, legközelebb részletesen ismertetni fogjuk, most csak arról értesítjük kartársainkat, hogy mutatópéldányt kívánatra szívesen küld a kiadó Szent-István-Társulat.

HIREK.

Meghívó.

Az Országos Katolikus Tanügyi Tanács, mely Zichy Gyula gróf pécsi püspök védő-elnöksége alatt áll, t. év szeptember hónap 21-én (csütörtök) délelőtt 12/10 órakor a Szent-István-Társulat termében ülést tart, melyre tisztelettel meghívja a tagokat és az egyhm. tanfelügyelőségeket. *Az elnökség.*

9 órakor szentmise a Szent-István-Társulat kápolnájában, mondja *Giesswein Sándor* prelátus-kanonok, elnök.

Tárgysorozat.

1. Fomagasságú *Vasary Kólos-Bibornok* Herceg-primás leirata a haza kath. tanítóegyesületek és körök részéről képviselői alapon tartott IV. kath. tanítói kongresszuson választott Országos Bizottság és Orsz. Kath. Tanügyi Tanács tagjainak és tisztviselőinek megerősítéséről.

2. Megnyitó-beszéd, tartja dr. *Giesswein Sándor* prelátus-kanonok, egyházi elnök.

3. Zichy Gyula gróf, pécsi püspök, védő-elnök ömeltóságának leiratai.

4. Jelentés az Országos Kath. Tanügyi Tanács Központi Irodájáról, előterjeszti *Ember Károly* v. elnök, a központi iroda vezetője.

5. A népiskolai, tanítóképzőintézeti és a névelési szakosztályok megalakulása. A szociális szakosztály megalakulásának bejelentése.

6. Az új állami tanítóképző-intézeti tanterv alapján a kath. tanítóképző-intézetek tantervének javaslata: előadók a szaktárgyak szerint: *Gyömörey Zsigmond* dr. *Dreisziger Ferenc*, *Ember Károly*, dr. *Bültinszky Lajos*, *Haller József*, *Hegedűs János*, *Öveges Kálmán* és *Halk N. Lajos*.

7. A kath. nagygyűlés alkalmával tartandó rendkívül orsz. bizottsági közgyűlés tárgysorozatának megállapítása.

8. Indítványok.

Budapesten, 1911 szeptember 6.

Dr. Giesswein Sándor, prelátus, egyházi elnök. *Ember Károly*, világi elnök. *Dreisziger Ferenc*, titkár. *Wohlmuth Ernő*, titkár.

Az Országos Katolikus Tanügyi Tanács keresztény szociális szakosztályának közleményei. Örömmel adjuk hírül, hogy lapunk szeptember 17-étől kezdődőleg minden két héten egy nyolc oldalas melléklettel bővül, mely a fenti cím alatt a keresztény szociálpedagógia, a tanítóság szociális hivatása és társadalmi helyzetének emelése kérdéseivel foglalkozik.

Első nemzetközi keresztény nevelésügyi kongresszus. A jövő évben, augusztus hónap 27—31. napjain Wienben gyűlnek össze a kulturvilág elméleti és gyakorlati pedagógusai keresztény nevelésügyi kongresszusra, melyen a magyarországi katolikus tanítóság is méltóképen részt fog venni. Ez irányban a kongresszust rendező illetékes tényezőkkel már összeköttetésbe lépett *Giesswein Sándor* dr. prelátus, a Tanügyi Tanács ügyvezető egyházi elnöke. Mint az előzetes programmból látjuk, a kongresszus összes égetően aktuális nevelésügyi kérdésekkel alaposan fog foglalkozni. Lapunkban legközelebb majd tüzetesen ismertetjük az egész keresztény kulturvilág szempontjából nagy fontosságúnak ígérkező kongresszus programját.

TÁJÉKOZTATÓ.

Lakásbér. (J. F.) Az 1907. évi XXXII. t. c. 2 §-a értelmében mint nős tanító 200 korona lakásbérre tarthat igényt. Ezt a törvény írja elő. A lakásbér évnegyedes előleges részletekben illeti meg. Felelbezzhet az iskolaszék a közigazgatási bizottsághoz.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

O. E. Készséggel előmozdítjuk, hogy a kérelmet illetékes helyen kedvezően elintézzék. — R. J. Kivánsága jogos. — F. E. A rendeletet beszereztük s legközelebb a tájékoztatóban olvasható lesz. — K. B. I. A más iskola területéről beiratkozott más vallású szülő a törvény értelmében csak azt a hitközségi adót köteles megfizetni, amit a hitközségi tagok fizetnek. Tandíj nem szedhető. 2. Bermi köteles.

Tartalom. *Kircz István:* Nemzeti kultúra és tanítóság. — *Eberhardt János:* I. Magyar nyelv tanítása. — *Szekely Károly:* Mi van a ládikóban? — *Irodalom, művészet.* — *Hírek.* — *Tájékoztató.* — *Szerkesztőség üzenetei.*

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK

A római püspöki kar határozata köte-
lezőnek nyilvánította a katolikus nép-
oktatási intézetek pályázatainak a «Nép-
nevelő»-ben való közzétételét.

KIADÓHIVATAL:
Szent-István Társulat Budapest.
A KIADÓHIVATAL FŐNÖKE:
LOVÁSZY DEZSŐ.

Pályázati hirdetések minden egyes sza-
vának egyszeri közlése 6 fillér. Csakis
azon pályázatok közöltenek, melyek-
nek díja előre lefizetett.

A lapot kérjük gondosan megőrizni. Reklamációkat csakis 8 napon belül veszünk
figyelembe. Későbbi pótlásokat példányonként 30 fillér beküldése ellenében teljesítünk.

Esztergomi érseki megye.

Az irgalmas nővérek vezetése alatt álló szentendrei
róm. kath. elemi leányiskola egy tanítónői állásra *szept.*
15-ig pályázatot hirdet. Javadalmazása: törzsszítés
címen 1000 korona, melyből 200 koronát az intézeti
főnökség fizet, 710 korona a kilátásba helyezett állam-
segélyből, 300 korona lekber és 20 korona kertilletmény
az intézeti főnökségtől. Kérvények az iskola igazgatósá-
gához címzendők. 877 1—1

A lamacsi r. kath. iskolaszék a III. tanítói állásra pá-
lyázatot hirdet. Pályázhatnak csakis okl. tanítónők; sze-
mélyes megjelenés kívántatik; az utiköltség azonban
nem térítetik meg. Fizetése: Államsegély: 900 kor.,
községtől 100 kor., kertilletmény 20 kor. Lakás: 1 szoba,
1 konyha. Pályázati határidő *szept. 24.* A választás
napja okt. 1. Az állás elfoglalandó i. é. nov. 1., amely
napról a fizetés is jár. A tót nyelv tudása megkivan-
tatik. A kérvények a lamacsi r. kath. iskolaszékre cím-
zendők. *Boszék Péter* plébános, isk.-széki elnök. 879 1—1

Ahulrotti a szentendrei iparostanonc iskolánál a
három évre alkalmazott tanerők megbízatása lejárván,
májb három évre pályázatot hirdet a következő tan-
székekre: 1. Az előkészítő osztály tanszékére 250 kor.
díjazással. 2. Az első osztály tanszékére 280 kor. díjaz-
ással. 3. A második osztály tanszékére 280 kor. díjazas-
sal. 4. A harmadik osztály tanszékére 280 kor. díjazással.
5. A rajzpótló tanszékére 210 kor. díjazással. 6. Az első
rajztanár tanszékére 500 kor. díjazással. 7. A második
rajztanár tanszékére 280 kor. díjazással. 8. Az igazgatói
állásra 250 kor. díjazással. Ez az utóbbi állás esetleg
összekötendő lesz az elősorolt tanszékek bármelyikével.
Pályázhatnak első sorban ipariskolai képesítéssel bíró
tanerők, másodsorban polgáriskolai tanárok és végül
elemi iskolai képesítéssel bíró tanerők. Pályázati hatá-
ridő *1911. szeptember 15.* A kellőleg felszerelt pályázati
kérelem ezen határidőn belül ahulrottéhoz adandók be.
Szentendre, 1911. évi szeptember hó 4-én. *Maximovics*
polgármester, mint a felügyelő-bizottság elnöke. 886 1—1

A rárósmulyadi rkath. iskolaszék a megüresedett
tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma 600 korona
államsegélyből s 400 korona a hitközségtől. Szabad
lakás és kert. A kérvényeket a rárósmulyadi rkath. iskolá-
szék címén (u. p. Nógrádszakal) *szeptember hó 17-ig*
kell beküldeni. 899 1—1

Nemeskajali (Pozsony m.) róm. kath. népiskolánál
osztálytanítói állásra *szept. 17-ig* pályázat hirdettek.
Fizetése a községtől 600 kor. egy bútorozott szoba, fűtő,
kertilletmény. Államtól 400 kor. havi előleges részletek-
ben. Megválasztott a kántori teendőkhöz segédkezni tar-
totik. Személyes megjelenés előny. Utiköltség nem térít-
tik meg. Kérvények főt. *Novinszky Gusztáv* pléb. iskolá-
széki elnökhöz küldendők Nemeskajalra. 895 1—1

Lontói (Hont m.) róm. kath. kántortanítói állásra pá-
lyázatot hirdetnek *szept. 22-ig* bezárólag. Kötelességek:
mindaddig, míg a második tanítói állás szervezve nincs,
egy tanteremben hat elemi osztályt, ha majd a második
tanítói állás szervezve lesz, egy tanteremben azon osztá-
lyvokat tanítani, melyeket az iskolaszék és annak elnöke
számára kijelöl. Az ismétlősöket tanítani. Mindezt a tör-
vény, a miniszteri és főegyházmezei rendeletek szerint.
Mindén harmadik vasárnap, mikor a pap érekesmisset
mond, azalatt orgonálni és énekelni. Minden vasár- és
ünneppnap délután orgonás és énekes litániát tartani.
szintügy minden szombaton is esetleg. Mikor a pap
temet, mellette a kántori funkciókat végezni. Kisdedekei
pap nélkül is énekkel eltemetni. Javadalmazás: lakás (két
szoba, egy konyha, ééskamra, istálló, pince, padlás, kert),
ezenkívül stóla, 4 kat. hold és 103 öl szántó, párber,
tűzifa, egyházi segély, szénajárandóság, készpénz, föld-
munkaváltás, mindez együttvéve 762 koronát tesz ki,
ehhez 238 kor. államsegély, összesen évi 1000 kor. A pá-
lyázók kötelesek magukat *szept. 23-án* d. u. 3 órakor a
lontói róm. kath. templomban kántori próbának alá-
vetni. A megválasztott köteles a tanítást okt. 2-án meg-
kezdeni. A szabályszerűen fölszerelt folyamodások a
róm. kath. plébániahivatalhoz (Ipolszakállós, Hont m.)
intézendők. Ipolszakállós. A lontói iskolaszék nevében
dr. Pompéry Aurél, plébános. 912 1—1

Egri érseki megye.

Edelényi (Borsod m.) róm. kath. iskolánál betegség
miatt 1912. január 1-ig kántortanítóhelyettes keresetik.
Januárban nyugdíjazás esetén esetleg állandósítható lesz.
Jövedelme havi 70 kor. készpénz, stóla 20—25 kor. és
egy rendes szoba. Kötelessége az összes kántortanítói
teendők végzése. Csak oklevéllel bíró egyének pályázhat-
nak. Választás *szept. 14-én* délelőtti 9 órakor. Személyes
megjelenés előnyben részesít. Összes okmányok az iskolá-
széki elnökséghez küldendők. Az állás azonnal elfog-
lalandó. *Szilvassy Jenő* pléb. iskolaszéki elnök. 840 2—2

A belpáttalyvai rk. iskolánál megüresedett rk. tanító-
női állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 1. a közsegi
pénztárból 640 kor., 2. államsegélyből 360 kor., 3. kert-
illetmény 20 kor. az iskola-pénztárból, 4. lakber 200 kor.
az iskola-pénztárból. Kötelessége: az ismétő iskolás-
leányok és a mindennapi IV—VI. tankötelesek oktatása,
istentiszteletre való vezetése és reájok való felügyelet.
A pályázatok *szept. 19-ig* az iskolaszéki elnökséghez kü-
lendők. A megválasztott azonnal tartozik állását elfog-
lalni. 891 1—1

Csanádi egyházmegye.

A szajáni róm. kath. kántortanítói állásra pályázat
hirdettek *szept. 16.* határidővel. Jövedelme: 240 kor.
készpénz, 10 235 kat. hold szántóföld, szabad fűtés,
kántori funkciók után stóla, párber, házaspáronkiut
7½ liter buza, 7½ liter tavasz (megváltás alatt). Min-
dennemű adót javadalmas fizet. Háromszobás lakás,
konyha, kamra, kertilletmény 20 kor. Kötelessége kü-
lött osztályok vezetése, énekkar szervezése, ismétőiskolát
évente tanítótársaival felváltva vezetni, kántori teendők
végzése. A választás, ének, orgonapróba napja külön
közöltetik egyes pályázókkal. Kérvény teljes felszere-
léssel *Herresbacher Dénes* plébános, iskolaszéki elnökhöz
Szaján (Torontál m.) címzendő. 873 2—2

Erdélyi egyházmegye.

A csikaplócai róm. kath. elemi népiskolánál ugyanannal szervezeti IV. tanítói állásra pályázatot hirdetek. Javadalmazása: a szentpéter egyházmegye pénztárából havi előleges részletekben: 1. 1400 kor. alapfizetés, 1. 120 kor. tanítvány, 3. 24 kor. fuvar- és napilletmény, 4. 20 kor. irodaiatlány, 5. 200 kor. lakáspénz. Kötelességei: 1. az iskolaszék által kijelölt osztályok vezetése, 2. a kántortanítót a kántori teendőkben szükség esetén díjtalanul kiegészíteni, 3. a növendékeknek templomba vezetése és azokra való felügyelet. Pályázati határidő: *szept. 10.* Csikaplóca, (Csik. m.) *Márkos Endre* lelkész, iskolaszéki elnök. 789 3—3

Győri püspöki megye.

A sopron-peresztegi kath. népiskolánál az osztálytanítói állásra pályázat hirdetnek *szept. 22-ikéig*. Fizetés: 1000 K és 20 K kertilletmény, lakásul egy bútorozott szoba. Kötelessége: az I—II. osztályúakat és az ismételőiskolásokat tanítani, valamint a kántoriakban segédkezni. Az állás okt. 1-én okvetlen elfoglalandó. *Nemess Sándor* esperes-plébános. 882 1—2

A pattalú (Moson megye) róm. kath. kántortanítói állásra *szept. 15-ig* pályázat hirdetnek. Javadalmazása a követszer: I. Tiszán tanítói fizetés: 1. készpénzben a község pénztárából 44260 kor., 2. ingatlanokban 8 kat. hold 930 □□□ föld évi. pénzértéke 23535 kor., 3. terményekben 20 mérő rozs megváltási ára 11340 kor., 4. 75 akó bor megváltási ára 11505 kor. II. Tiszán kántori fizetés: 1. a község pénztárából 5884 kor., 2. alapítványi misék után körülbelül 50 kor., 3. stóla-illeték évi átlaga 100 kor., 4. 20 mérő rozs megváltási ára 11340 kor., 5. 75 akó bor megváltási ára 11505 kor. A kántortanító használatára szolgál 2 fagyas padlózott szoba, 1 konyha, kamra, mosókonyha, istálló, pince. Kötelességei: 1. A kántortanító tartozik minden templom- és egyéb egyházi szolgálatot pontosan végezni. 2. Ünneppapokon tartozik zenészművet és vesperát tartani s e célra magának megfelelő erőket kiképezni ingyen. 3. Köteles a Győregyházmegyei róm. kath. Tanítóegyesületbe tagul belépni. Orgonapróba végett személyes megjelenés okvetlenül megkívántatik. *Kotzian Konstantin* isk.-sz. elnök. 881 1—1

Koroncói (Győr m.) róm. kath. elemi népiskolánál az osztálytanítói állásra pályázat hirdetnek. Javadalmazása: 1000 kor. és 20 kor. kertilletmény. Lakása egy szoba fűtéssel. Kötelessége a rábizott osztályt önállóan vezetni, az ismétlők oktatásában és a kántori teendők elvégzésében segédkezni. Választás *szept. 17.* A személyes megjelenés előnyös. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvenyek föl: *Kovács Lajos* úrhoz Koroncó küldendő. *Perapatits Ferenc*, isk.-sz. jegyző. 902 1—1

Az illmici (Moson m.) r. k. államsegélyes iskolánál egy osztálytanítói állásra pályázat hirdetnek. Határidő *szeptember 21.* Javadalmazás: 1000 korona, szabad lakás a szükséges bútorzattal, 4 méter kemény hasábról és 20 korona kertilletmény. Tanítja a III.—IV. osztályt és köteles magát az egyházmegyei szabályzatnak alávetni. Az állás azonnal elfoglalandó. Folyamodások az iskolaszékhez intézendők. 910 1—1

A mosonszentandrás róm. kath. kántortanító betegségenek idejére segédtanító keresetik. Fizetése egy évre 800 korona és lakás. Pályázati határidő *szeptember 16.* Plébániahivatal. 906 1—1

Bánhidán (Komárom m.) a kántortanítói állásra pályázat hirdetnek. Javadalma 1300 kor., tényleg több. Megkívántatik a jó hang, orgonában jártasság és a tót nyelv tudása. Kötelmeit az iskolaszék határozza meg. A kellően felszerelt kérvények az iskolaszék elnökéhez küldendők. Választás *szept. 21-én* délelőtt 10 órakor. Személyes bemutatkozás előnyös. Állását október 1-ig tartozik elfoglalni. 900 1—1

Kalocsai érseki megye.

A vaskúti róm. kath. iskolánál egy tanítói állásra pályázat hirdetnek. Fizetés: a községtől 800 kor., kertillet-

mény 17 kor., $\frac{1}{4}$ kat. hold szántóföld haszonélvezete, 180 kor. államsegély, szabad lakás: 2 szoba, konyha, kamra, pince 60 □□□ kerttel és a legszükségesebb mellék-helyiségekkel. Pályázhatnak ezen állásra férfi- és nő-tanítók. A megválasztott köteles az iskolaszék által kijelölt osztályt vezetni és az ismételőiskolában díj nélkül tanítani. Ha férfi választatik meg, köteles hetenkint kétszer az újsági egyesületben az éneket tanítani. Ha nőtanító választatik meg úgy a felső osztályokban a kézi-munkát díjtalanul köteles tanítani. Pályázati határidő *szeptember hó 15-ig* bezárólag. Német nyelvben jártások előnyben részesülnek. Az állás október hó 1-én foglalandó el. A kérvények a vaskúti róm. kath. iskolaszékre címezve *fl. Kuts János* ker. esperes úrhoz küldendők. A megválasztott köteles a Bajavidéki róm. kath. Tanítóegyesületbe belépni. 878 1—1

Kassai egyházmegye.

Laborcmezőn a kántortanítói állomás nyugdíjazás folytán megüresedett. Ezen állásra pályázatot hirdetek. Javadalom: $\frac{1}{2}$ telek föld, ennek kataszteri jövedelme 47 K. Fajzasi jog: párbér 13 köből rozs, 13 köből zab, Stóla 70 kor. Készpénz 140 kor. Államsegély 524 kor. Tót nyelv ismerete és személyes megjelenés okvetlenül szükséges. Pályázhatni *szept. 24-ig*. Kellően felszerelt kérvények *Károly Ferenc* plébános Laborcmező, p. Koskóc (Zemplén m.) címre küldendők. 880 1—1

Nagykászéri róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetés: államsegéllyel 1000 kor. Választás *szept. 19-én*. *Holub Nándor* lelkész, iskolaszéki elnök. 890 1—1

Az alsóhulkai fiók egyház róm. kath. iskolaszéke rendes tanítói állásra *szeptember hó 15-ig* pályázatot hirdet. Javadalma az államtól s községtől 1000 kor. és törvényes lakás melléképületekkel. Kötelessége 30—40 mindennapi tankötelességből álló I—IV. osztály vezetése s az általános ismételőiskola oktatása. Csak írfitanítók pályázhatnak. Lengyelülva. u. p. Abaszéplak (Abauj-Torna m.) Lektor *Endre* lelkész. 920 1—1

Munkácsi egyházmegye.

A bodrogszerdahelyi (Zemplén m.) gör. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetnek. Jövedelme: rendes lakás, melléképületek s kertjen kívül 450 korona államsegéllyel 1000 korona. A megválasztott köteles az egyházi éneket tanítani. A pályázók felkértenek, hogy a munkács egyházmegyei püspöki főhatóságához intézett kérvényeikkel *szeptember 19-én* délelőtt 9 órakor jelenjenek meg a bodrogszerdahelyi lelkési hivatalban (vasúti állomás, posta helyben) *Danjanovich Agoston* iskolaszéki elnök. 901 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A trencsénkúti r. k. elemi iskolához az I. és II. osztály vezetésére helyettes tanítónőt, vagy tanítót keresnek, aki rövid időn belül véglegesíthető lesz. Fizetés megállapodás szerint. Tanítójelöltek is jelentkezhetnek. Az állás *szeptember 15-ikén* elfoglalandó. A hely a Vág-völgyének egyik legszebb része és vasúti fónalon fekszik. Címem: *Andriku Kamen Karola*, Nagybecse, (Trencsén m.) 911 1—1

Pécsi egyházmegye.

A kisdorogi r. k. III. számú, lemondás folytán megüresedő osztálytanítói állásra *szept. 18-ig* pályázat hirdetnek. Jövedelme: államsegéllyel 1000 kor. készpénzben, bútorozott szoba, konyha, kamara, 20 kor. kert-pótlék. Kötelessége: egy tanterem vezetése, megosztva egy ismételő terem tanítása, kántoriakban szükség esetén segédkezés, felügyelet a gyermekekre, belépés a pécsi egyházmegyei tanítóegyletbe. Tannyelv magyar, német nyelv ismerete megkívántatik. Cím: R. k. iskolaszék Kisdorog, (Tolna m.) *Pévald Vilmos*, plébános. 909 1—1

A tótujfalui róm. kath. iskolánál oszt. tanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelme: egy szobából és konyhából álló lakás; 1000 korona készpénz; 10 korona kertátlány. Az állásra nők is pályázhatnak. Határidő szeptember 20. 919 1—1

Vökányban megüresedett II. sorszámú rk. tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 660 kor. a hitközségi pénztárból, 377 kor. államsegély, egy szoba, 1/4 hold kert és 2 öl tűzifa, amelyből az egyik tanterem is fűtendő. Kötelessége: a díjlevél szerint a tannyelv-magyar, de a német nyelv ismerete is kívánatos. Pályázhatnak első sorban tanítónők is. Felszerelt kérvények szeptember 24-ig az iskolaszéki elnökhöz küldendők Vökányba (Baranya m.) vasuti állomás. *Masson Lipót* plébános. 884 1—1

A nagybicsérdi róm. kath. elemi iskolánál osztálytanítói állásra szept. 17-ig pályázat hirdettek, melyre személyes megjelenés kívánatik. Javadalom 1000 kor. alapfizetés, beleértve a természetben adott egy méteről hasáb tűzifa árát 28 koronát, egy fölbütorozott szobalakkal. Kötelelem iskolaszék által kijelölt osztályok vezetése, növendékekre minden istentiszteletnél felügyelés, kántoriakban díjtalan segédkezés, ismétlősök oktatása, ha ezzel megbízatik, amiért külön 63 koronával díjazatik, egyházmegyei tanítótestületbe haladéktalan belépés. Feközben csak kántorival cserélhető föl. Kellően felszerelt folyamodványok iskolaszék elnökségéhez nyújtandók be. Posta helyben. *Beck Lajos*, esp.-pléb. 896 1—1

Szatmári egyházmegye.

Pályázat a nagymadarászi (Szatmár m.) róm. kath. orgonistatanítói állásra. Javadalom: I. Lakás: 2 szoba, 1 konyha, 1 kamara, 1 pince; gazd. épület: 1 istálló és szin, 1 sertés öl. Rendbetartva a hitközség által, belső meszelésen kívül. II. 12 hold szántó, 4 hold kaszáló, 1 1/2 hold külső kert, 2 vékás kenderesföld, kis házikert, jav. jvk. sz. értéke 58-78 kor. III. 6 legeltetési jog értéke 7-80 kor. IV. 4 öl fa beszállítva értéke 48— kor. V. Párberpcimén 10 Hl. buza értéke 100— kor. VI. Párberpcimén hitközségtől 60— kor. Tandíjberpcimén járuléka 60— kor. VII. Stóla illetmény átlagosan 20— kor. VIII. Államsegély 646— kor. A hitközség csak az illetékegyenérték adót fizeti a javadalom után. Kötelesség: az összes orgonistai teendők szabályszerű és buzgó végzése, a hat osztályos (osztatlan) mindennapi, valamint az ismétlő tankötelesek tartása. Orgona és énekpróba elengedhetlen. Felszerelt kérvények szeptember 15-ig a nagymadarászi róm. kath. plébánoshoz küldendők. 904 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

Zsámbéki (Pest m.) róm. kath. iskolaszék férfitanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalom: hitközségi pénztárból 800 kor., 100 kor. lakbér, 60 kor. fűtési atalány, 140 kor. államsegély. Kötelessége: a kijelölt osztályt és ismétlősöket tanítani, kántoriakban segédkezni és önállóan végezni. Kántoriak miatt német nyelv kívánatos. Okmányok szept. 10-ig a plébániahivatalba küldendők. Állás rögtön elfoglalandó. 838 2—2

A móri róm. kath. egyháztanács egyik megüresedett tanítói állásra szept. 16-ig pályázatot hirdet, melyre nők is pályázhatnak. Javadalmazás: 1100 kor. előleges havi részletekben, egy szobás lakás fűtéssel. Kötelessége a róm. kath. elemi és ismétlő-iskola egy-egy osztályát vezetni; ha férfi, kántori teendőkben megállapított díjazás mellett segédkezni, szükség esetén a kántort helyettesíteni; ha nő, a női kézimunkát tanítani, az egyházi éneklésnél közreműködni. A tannyelv magyar, de szükséges a német nyelv tudása is. A megválasztott helyét azonnal tartozik elfoglalni. A választás szept. 18-án lesz. Kérvények a móri róm. kath. egyháztanácsához intézve, alulírottához küldendők. Mór (Fejérm.) *Tomik Bernardin* administrator, egyházközségi elnök. 885 1—1

Augusztus 20-iki számban a nagyperkátai róm. kath.

iskolához hirdetett tanítói és segédkantori állásra a pályázat szept. 20-ig megújítatik. *Kéri Ferenc* plébános, isksz. elnök. 916 1—1

Szepesi püspöki megye.

Hirdetjük egy kántortanítói és egy tanítónői állomás törvényes fizetéssel. Három szobás új lakás. Tót nyelv ismerete szükséges. Határidő okt. 2-ig. *Liptóhutyti* róm. kath. Iskolaszék. 888 1—2

Vázsecei r. kath. kántortanítói állomásra szeptember hó 17-ig pályázat hirdettek. Állomás jövedelme 1000 korona államsegéllyel együtt. *Liptó-Ujvári tanfelügyelőség*. 883 1—1

Árvaoszdai róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdetjük. Javadalmazás: községi pénztárból és államsegélyből 1000 kor. Kavulyák alapból évi segély 30 kor. Lakás, fűtés. Tannyelv tót. Orgonálási jártasság megkívánatik. Kellően felszerelt kérvények október 1-ig ngos és föl. *Pironcsák István* c. kánonok, esperes és ker. tanfelügyelő úrhoz Jablonkára (Árva m.) küldendők. *Iskolaszék*. 908 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

Vasszentmihályon a róm. kath. kántortanítói állás nyugdíjazás folytán üres. Javadalma földbirtokból, terményekből és készpénzből áll; összesen 1000 korona. Kötelmei a díjlevélben. Személyes megjelenés szükséges; utiköltségmentézés nincs. Választás szeptember 24-én. Posta: Rátót, Vas m. *Szakáll József* plébános. 913 1—2

Hárspatak (Vas m.) fiókközségben kántortanítói állásra pályázat hirdetjük. Javadalma természetben és készpénzben 1119 korona. Nyelv német-magyar. Választás szept. 25. *Kőnczöl Antal* isksz. elnök, Kukmér. 918 1—1

A németkeresztesi róm. kath. kántortanítói állásra szept. 16-ig pályázat hirdetjük. Javadalmazás készpénzben és természetben javadalmi jegyzőkönyv szerint 1562 kor. Kötelességei: a tankötelesek oktatása és kántori teendők végzése. Okmányok, kérvények az iskolaszékhez küldendők. Kántori próbaválasztás napján 17-én lesz, mely kötelező. 898 1—1

A gyöngyöszöllői rk. elemi iskolánál szervezett második tanítói állásra pályázat hirdetjük. Javadalma 1020 kor. készpénzben és lakás természetben. Kötelessége az I. és II. osztály vezetése, ismétlős gyermekek tanítása felváltva és a kántori teendőkben segédkezés. Pályázati határidő szept. 20. Folyamodványok a róm. kath. plébániahivatal címére küldendők Szombathely (Vas megye). 903 1—1

A czelldömölki róm. kath. hitközség fiúiskolájának osztálytanítói állására ezennel pályázatot hirdet. Javadalma: 1. egy szoba a szükséges bútorzattal, 2. 800, azaz nyolcszáz kor. fizetés, 3. 60 kor. fűtőanyagra, 4. 240 kor. államsegély. Kötelessége a díjlevél szerint az egyik tanteremben tanítani. Betegsége esetén a kántortanítót mind az iskolában, mind a kántorságban helyettesíteni. Tartozik továbbá a kántorságban felváltva önállólag működni, a gyermekeket az énekben, különösen az egyházi énekben oktatni, naponkénti istentiszteletre elkísérni, ott felettük örködni. A pályázatok benyújtásának határideje a hitközség elnökéhez szept. 17., amely napon személyes megjelenésre szólítja fel a hitközség a pályázókat. *Bán János* plébános, isksz. elnök. 875 2—2

Várszentmiklós (Vas m.) anyaegyházhoz tartozó **Felsőmedves** fiókközségben, a róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetjük. Évi jövedelem a) tanítói: A község pénztárából készpénzben havi részletekben: 804 kor. Bathyány-Zichy-alapítványból 48 kor., 16 méter tűzifa házhoz szállítva 48 kor. b) Stólaris jövedelem: temetések után körülbelül 6 kor. c) Államsegély: 94 kor. összesen 1000 kor. Ezekén kívül lakás és kert. Tanítási nyelv német-magyar. Kötelessége a mindennapi és ismétlősök tanítása, továbbá az iskolaszék megkeresésére «Rózsafüzért» tartani külön díjazás nélkül. Nős férfitanítók és tanítónők is pályázhatnak. Azon esetben, ha tanítónő

lesz megválasztva, az illető köteles temetéseknel kántor-ról gondoskodni. Kérvények szeptember 24-ig a németnyelvi róm. kath. plébániára küldendők. Az állás október 1-én elfoglalandó. 892 1—1

Nótián, németül is tudó idősebb tanító kerestetik sürgetően egy 1500 koronát jövedelmező községi iskolára. Ajánlatok Müller József Horvátesences, ap. Németcserecs (Vas m.). 889 1—1

A csehi-i róm. kath. iskolaszék férfitanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme: 1000 kor., egy szoba a legszükségesebb bútoraival, 20 kor. kertiletmény. Kötelessége a törvényeseken kívül a kántoriakban felszólításra általában segédkezni, továbbá az ismétlősöket a kántortanítóval felváltva ingyen oktatni. Pályázati határidő szept. 20. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények a Csehimindszenti plébánia hivatalához küldendők. Személyes megjelenés előny. Iskolaszék. 887 1—1

Váci egyházmegye.

Kóka (Pest m.) község róm. kath. iskolaszéke rendes tanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetés: 900 kor., államsegély 100 kor., törlesztés a községi pénztárból, 64 kor., birtokajánlás, 20 kor. kertiletmény és 240 kor. lakáspénz. A megválasztott tanító kötelessége a rábizott osztály vezetése, az általános vagy gazd. ismétlőben az elméleti tárgyak általában tanítása, köteles az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe s az egyházkerületi tanítóegyesületbe belépni, a tanítást úgy az ismétlő, mint a mindennapos iskolában tanítani, a tanulókat misére és körmenetekre még szünnet alatt is elkísérni, a főhatósági rendeleteket betartani. Előnyül bírnak, kik gazd. tantályamot hallgattak. A kérvények szept. 13-ig benyújtandók. Trungel János elnök. 858 2—2

Nagykörösre róm. kath. oklevél, vagy négy osztályt vezetni a kántorságban jártas segédtanító kerestetik. Fizetése havi 25 kor., ellátás, lakás, fűtés, világítás. Állás azonnal elfoglalandó. Ulrich Béla. 907 1—1

Tura (Pest m.) község róm. kath. elemi népiskolájának újonnan szervezett tanítói állásra pályázatot hirdettek. Javadalma államsegéllyel 1000 korona, lakbér 200 korona, kertiletmény 20 korona. Kérvények szeptember 28-ig hirtelen küldendők dr. Gallóczy Győző plébános, iskolaszék elnök. 921 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A bñszáki (Somogy vmegye) róm. kath. népiskola osztálytanítói állására szeptember hó 24-ig bezárólag pályázatot hirdetnek. Javadalma 800 kor., a hitközségtől 200 kor., államsegély, 200 kor., lakbér és 40 kor. kertipárlék. Kötelessége a kijelölt osztályokban a mindennapi és ismétlő tanítóségeket oktatni; a tanulókat templomban vezetni és ott rájuk felügyelni; a kántoriakban szükség esetén segédkezni. Plachner László isksz. egyh. elnök. 915 1—1

Magyarpolányi (Veszprém m.) róm. kath. iskolánál osztálytanítói állásra pályázat hirdettek szept. 16-ig. Javadalma: községtől 400 kor., államsegély 900 kor., 20 kor. kertiletmény, egy szoba bútor, 60 kor. lakáspénz, 5 m² tűzfűz lakáspénz pótlására. Kötelessége a kijelölt osztályok vezetése, ismétlősök oktatása, a gyermekeknek templomban és körmenetekre való vezetése, rájuk való felügyelet, a kántoriakban önálló segédkezés. A «Gondviselés» egyletbe belépni tartozik. Az állás szept. 20-ig elfoglalandó. Csak női tanítók pályázhatnak. Az iskolaszék elnöke. 914 1—1

A csákányi róm. kath. iskolaszék osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 1000 kor. és pedig a hitközségtől 100 kor., államsegélyből, melynek kérése folyamatosan van, 900 kor. A fizetés előleges havi részletekben történik, egy bútorozott szoba bútorozva, egy ágy, ruhaszekrény, mosdó, asztal és két székek, szobatakarítás és 40 kor. lapénz. Kötelessége: az iskolaszék által rábizott osztályokat a püspöki kar által kiadott tanterv szerint tanítani, vallásérkölcösen nevelni; vasár- és ünnepnapokon, ügyszinten körmenetekre a gyermekekre

felügyelni, azokat naponta a templomba vezetni, a hitant beemléztetni és a hitoktató akadályoztatása esetén azt helyettesíteni, az ismétlőtanítókat a kántortanítóval felváltva minden külön díjazás nélkül tanítani, a kántortanítót betegség, vagy indokolt elfoglaltsága alkalmával díj nélkül a kántori teendőikben helyettesíteni és a «Gondviselés» nyugdíjnyeltnek rendes tagjává beiratkozni, ha tanító; a leánygyermekeket külön díjazás nélkül heti két órában kezimunkára tanítani, ha tanítónő választva meg. Az állás október hó 1-én elfoglalandó. Oklevéllel bíró tanítók, vagy tanítónők pályázati kérvényüket szeptember hó 23-ig az iskolaszék elnökének (Csákány Somogy m., u. p. Nemesvid) küldjék. 917 1—1

Nagyesztergáron róm. kath. osztálytanítói állásra szept. 14-ig pályázhatni. Férfiak előnyben. Községtől 120, államsegély 880 kor., bútorozott szoba, 12 m² tűzfűz felvágva, ebből tanterem is fűtendő. Alsóbb osztályokat, ismétlők egyik csoportját tanítja. «Gondviselés» egyházmegyei nyugdíjintézetbe belépés, kántoriakban segítség, templomi felügyelet kötelező. Nagyesztergári plébániahivatal, Zirc. 905 1—1

A miklósi-i (Somogy m.) róm. kath. hitközség a lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: szabad lakás, melléképületek, kert, 9 kat. hold 1312 Uöl szántó a hűvek által díjvel szemint munkálva, tandíj 120 kor., ismétlősök után 40 kor., 25 p. mérő buza, 25 p. mérő rozs, párpénz 17-90 kor., stóla circa 25 kor., 6 öl tűzfűz. Tannyelv magyar. Kántori teendők tihnyomóan németül végzendők. Kötelességei a díjvelben vannak részletezve. Választás, melyre személyes megjelenés megkívántatik. Kérvények szept. 21-én d. e. lesz. Állás október 1-én elfoglalandó. Kérvények az iskolaszék elnökéhez küldendők. Karbuczky Károly, isksz. elnök. 897 1—1

A tabi (Somogy m.) róm. kath. iskolaszéke férfi osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: egyszobás lakás, kertiletmény és 1000 korona. Kántoriakban segédkezni tartozik. Határidő: szept. 24-én. Az állás azonnal elfoglalandó. Iskolaszék. 893 1—1

A devecseri (Veszprém m.) róm. kath. népiskolánál megüresedett osztálytanítói állásra pályázatot hirdettek. Javadalma: 600 kor., a hitközségtől, 400 kor. államsegély, 20 kor. kertiletmény, egy szobából álló lakás, bútorzattal, fűtéssel és tisztogatással. Kötelességei a díjvelben foglaltatnak. Csak férfitanítók pályázhatnak. Kérvények szeptember 17-ig Dardák Lőrinc plébános iskolaszék elnökhöz Devecserbe küldendők. 894 1—1

Két elemiiskolás lányom mellé puztára, tanítónőt keresek. Leveletet kérem Basits József, gazdatiszt, Sarkadkeresztúr. (Bihar m.) küldeni. 778 3—3

Segédtanítónak rk. vallású tanító azonnali belépésre ajánlkozok. Malonyay, Nagykároly 922 1—1

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEI.

Többeknek. Lapunkat csakis azon kath. iskolák kaphatják meg ingyen, melyek az egyházmegyei főtanfűgyelőség által bekűlűtött jegyzékben szerepelnek, vagy akik pótlólag a főtanfűgyelőség útján hozzánk fordulnak.

K. I. A lapzárta mindig péntek délben van. Azontúl érkező pályázati hírdetések csak a következő számban közölhetők.

L. J. Pályázati hírdetést csakis a pénz előzetes bekűlűdése esetén küldünk. Kérjük az összeg szives bekűlűdését a kiadóhivatal címére.

F. K. A «Népnevelő» küldését azért szűntettük meg, mert nem előfizető. Ingyen pedig csak azon iskoláknak küldjük, melyeket a főtanfűgyelőség nálunk bejelent.

O. M. A «Népnevelő»-t névre csakis előfizetés esetén küldhetjük. Előfizetési ára félévre 4 korona. Egész évre 8 kor. Negyedévre vagy hónapokra nem lehet előfizetni.

B. J. Pályázati hirdetések, valamint a díjak mindig a kiadóhivatal címére küldendők. Hibás címzésből eredő késésért nem vállalunk felelősséget.

Érdeklődő. A magas püspöki kar múlt évi november 17-én tartott tanácskozmányából kifolyólag az összes püspöki egyházmegyéjükre akként rendelkeztek, hogy a tanítói pályázatoknak a «Népnevelő»-ben közzététele kötelező és az azon tanítók megválasztása nyerhet egyházmegyei megerősítést, amelyeknek pályázati kihirdetése a «Népnevelő»-ben közzétételével igazoltatik.

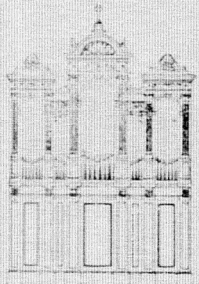
Hirdető. Csakis pályázati hirdetést közlünk szavanként 6 filléret. Más hirdetés megállapodás szerint.

Stampay ének- és imakönyve

Szövege és felvázolmányban 30 fill., egészvászonban 50 fill. Híre egy ingyen, bővített kotta is egyszer ingyen. Kapható bor-, hárszék- és selyem-kötésben is 3-5 koronás árakban. KÖBÖLKUTON, Esztergommezgyében 727 4-10

ORGONAÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

RIEGER OTTÓ

hazánk legnagyobb orgonájának (a király orgonájának a koronázási templomban) alkotója, villamos gépekkel berendezett cs. és királyi udvari orgonagyára Budapest, VII., Garay-utca 48. Cs. és királyi udvari szállító. A párisi, becsi, stb. kiállításokon kitüntetve. Kedvező fizetési feltételek mellett pneumatikai nemeshangú orgonákat szállít. Mindennemű orgonajavításokat és hangolásokat lelkismeretes és pontossággal teljesít. Tervezeteket és mintarajzokat kívánatra díjmentesen küld. 04 2-52

Most jelent meg!

Most jelent meg!

Vezérkönyv az iskolaév kezdő ünnepére Az ünnepély műsorával.

Egyben tartalmazza az évszázó ünnepély műsorát is. Szerkesztette: Györfly János.

Ára 20 fillér.

A Szent-István-Társulat kiadása.

Tanító és kántor uraknak

megrendelésre ajánlom: Módszeres eljárásmód az I. oszt. számtanoktatásában a vezérkönyvemmel (példatárca és tantervvel) csak 90 fillér. Hozzá 10 db szemléltetőkép vasra papírron, akasztóval I. kor. 90 fillér. **Eredeti Egyházi Énekek Orgonára**, egyli. jóváhagyással (I. füzet) 90 fillér. Tartományos küldés, utánvétellel 65 fillérrel többé kerül.

Ruzsinszky László kántortanító, Gyón, Pestm.

876-1

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése r. t.-nak

Tanító urak szives figyelmébe!

című felhívással a «Népnevelő» 35-ik számához csatolt

Orgona-harmoniumok és hegedűkről

szóló árjegyzéket a főtisztelendő, lelkész, papnövendék, zenetanár urak, iskolaszékek, iskolák és általában minden zenekedvelőnek szives figyelmébe a legmelegebben ajánljuk.

A rendelésekre vonatkozó szives megkeresések a

Társulat kiadóhivatalához:

Budapest, VIII. kerület, Szentkirályi-utca 28. szám alá intézendők.

Népiszkolai címtáblák

45x60 cm. nagyságban rendkívül tartós, ölmazett acélbátoglemezből, fehérzománc alapfestéssel, fekete nagybetűs felirattal, az itt látható mintarajz szerint színes magyar címmel ellátva darabonként 10 koronáért megrendelhetők.

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése részv. társaság.

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28 B. szám. Bármely más felirat jutányos áron megrendelhető. 278

Wegenstein Lipót és Fia

első délmagyarországi orgonaépítő műintézet, villamos üzemre berendezve

TEMESVÁROTT.

Sürgőny cím: WEGENSTEIN.

Szállítanak kitűnő, legújabb rendszer szerint készített pneumatikus orgonát, bármily nagyságban a legolcsóbb árak mellett. Mindennemű javításokat, átépítéseket, kitzttitást, hangolásokat, valamint orgonák évi gondozását, jó karban tartását **olesón vállalunk**. Költségvetéssel és rajzokkal kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

378 9-12

HARMONIUMOK.

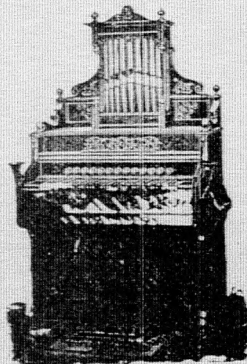
A gyönyörű hang, melyet a világnru és elismert legjobb gyártmányú amerikai rendszernek elmes szerkezete elővarázsol, önmagának zeng dicséretet. Pedálos harmoniumok orgona méretekben. Ezen általános elismert remek műveket bocsát ki

STOWASSER JÁNOS csász. és királyi udvari szállító.

Első magy vill. erőre berend. hangszergyár
Budapest, II., Lánchid-utca 5. szám.

Gyár: Öntőház-utca 3. sz.

Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára

Továbbá ajánlja saját gyárában készült elismert kiváló minőségű összes furós, vonós és fuvós hangszereit. Saját találmányú (Nákóczi) Tárogató; általános elismert legjobb, soló hangszerré általam konstruáltatott. Iskolával 35 írtól felfelé.

Hangfokozó-gerenda, mely által bármely hegedű, gordonka beillesztése után sokkal jobb, erősebb és lígyabb hangot nyer.

— Biztos siker. —

Tanulóknak kedvezmény.

Árjegyzék minden egyes hangszerről külön kívánatra bérmentve küldetik.

283-1.

Elismert elsőrangú műremek csak a Zimmermann-féle harmoniumok!

Az előkelő valódi Zimmermann-féle

HARMONIUMOK

legelőnyösebben beszerezhetők közvetlen a monarchia vezér - képviselőitől:

HÖRL NÁNDOR
Pozsony, Ferenciek - tere 4.

Főtiszt. papság és tanároknak kényelmes részletfizetés.

Harmonium - katalogus ingyen!

Üzletek: Lipse, Szent - Pétervár. Moszkva, Riga és London.

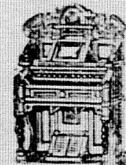

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest, X., Delej-utca 25 B (Tisztviselőtelep).

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-mérettel templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák.

Bérmentes szállítás az utolsó

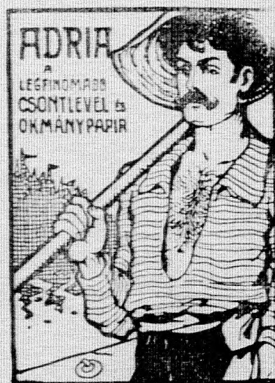
vasuti állomásig

Tanulóknak s lelkészeknek különösen szá-azlékengedmény. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve.

93

RIGLER JÓZSEF EDE

□ PAPIRNEMÜGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG □

BUDAPEST
VI, RÓZSA-UTCA 55.

Chromolitografiai műintézet és könyvnyomda készít: részvényeket, csekk, pénztárjegyeket, takarékpénztári betétkönyvecskéket, plakátokat művészi kivitelben. □

Vonalzó-intézet és üzleti könyvek gyárában kitűnő anyagból laposan nyíló üzleti könyvek, másoló- és jegyzet-könyvek. □

Iskolai felszerelések, u. m.: irkák, gyakorlatok, rajzfüzetek, rajztömbök, vázla-könyvek stb. készülnek.

Levélborték- és levélpapír-osztályban állandóan díszes levélpapír- és borték-különlegességek csinos dobozokban, eljegyzési és névjegykártyák készülnek.

„Adria“-szárazlemezek, fényképészeti kartonok és felszerelések. □

Gizella-Telepi fanemügyár modern iroda-berendezések, iskolai és mérnöki rajz- és írószerek lerakata.